

Emenda 5**Nirj Deva**

fisem il-Grupp ECR

Rapport**A7-0118/2014****Nirj Deva**

Ir-rwol tad-drittijiet tal-proprjetà, is-sjieda tal-proprjetà u l-holqien tal-ġid fil-qerda tal-faqar u t-trawwim ta' żvilupp sostenibbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw 2013/2026(INI)

Mozzjoni għal riżoluzzjoni (l-Artikolu 157(4)tar-Regoli ta' Proċedura) li tissostitwixxi l-mozzjoni għal riżoluzzjoni mhux leġiżlattiva A7-0118/2014

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar ir-rwol tad-drittijiet tal-proprjetà, is-sjieda tal-proprjetà u l-holqien tal-ġid fil-qerda tal-faqar u t-trawwim ta' żvilupp sostenibbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw

Il-Parlament Ewropew,

- wara lil kkunsidra l-Artikolu 17 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem dwar id-dritt għall-proprjetà,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Millennju tan-Nazzjonijiet Uniti tat-8 ta' Settembru 2000 li tistabbilixxi l-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju (MDGs), b' mod partikolari l-għanijiet 1, 3 u 7,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri li ltaqgħu fil-Kunsill, tal-Parlament Ewropew u tal-Kummissjoni dwar il-Politika tal-Unjoni Ewropea għall-Iżvilupp: 'Il-Kunsens Ewropew' iffirmat fl-20 ta' Diċembru 2005, b' mod partikolari l-paragrafi 11 u 92 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tad-19 ta' Ottubru 2004 bl-isem 'Linji ta' gwida tal-UE biex jappoġġjaw l-ippjanar tal-politika agrarja u l-proċessi ta' riforma f'pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw' (COM(2004)0686),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-31 ta' Marzu 2010 dwar 'Qafas ta' politika tal-UE biex jgħin lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw jindirizzaw l-isfidi fil-qasam tas-sigurtà tal-ikel' (COM(2010)0127),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Ottubru 2011 bl-isem 'Inzidu l-impatt tal-Politika tal-UE għall-Iżvilupp: Agenda għall-Bidla' (COM(2011)0637),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-27 ta' Frar 2013 bl-isem 'Hajja Diċenti għal Kulhadd: Neqirdu l-faqar u nagħtu lid-dinja futur sostenibbli' (COM(2013)0092),

- wara li kkunsidra l-'EU Land Policy Guidelines: Guidelines for support to land policy design and land policy reform processes in developing countries' (Linji gwida tal-politika tal-UE dwar l-art: Linji gwida għall-appoġġ tat-tfassl tal-politika dwar l-art u l-proċessi ta' riforma tal-politika dwar l-art fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw) adottati mill-Kummissjoni f'Novembru 2004,
- wara li kkunsidra l-istudju tal-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Insedjamenti Umani (UN-Habitat) tal-2008 bit-titolu 'Secure Land Rights for All' (Drittijiet tal-Art Siguri għal Kulhadd) u l-gwida tal-UN-Habitat dwar 'How to Develop a Pro-Poor Land Policy: Process, Guide and Lessons' (Kif Tiżviluppa Politika dwar l-Art Orjentata Lejn il-Fqar: Proċess, Gwida u Lezzjonijiet),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-11 ta' Ġunju 2009 tar-Rapporteur Speċjali tan-Nazzjonijiet Uniti, Olivier De Schutter, dwar id-Dritt għall-Ikel, bit-titolu 'Large-scale land acquisitions and leases: a set of core principles and measures to address the human rights challenge' (Akkwisti u kirjiet tal-art fuq skala kbira: Sett ta' prinċipji u miżuri fundamentali biex tiġi indirizzata l-isfida tad-drittijiet tal-bniedem),
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni 'Urbanisation Challenges and Poverty Reduction in ACP States' (L-isfidi tal-Urbanizzazzjoni u t-Tnaqqis tal-Faqar fil-Pajjiżi tal-Afrika, tal-Karibew u tal-Paċifiku), adottata f'Najrobi, il-Kenja fl-2009,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tas-Summit Dinji dwar is-Sigurtà Alimentari, adottata f'Ruma fl-2010,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni 'Making Slums History: A worldwide challenge for 2020' (Noħorġu mill-faqar: Sfida globali għall-2020), adottata matul il-konferenza internazzjonali li saret f'Rabat, fil-Marokk, mis-26 sat-28 ta' Novembru 2012,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni dwar 'Sustainable Urbanisation as Response to Urban Poverty Eradication' (L-Urbanizzazzjoni Sostenibbli bħala Twegiba għall-Qerda tal-Faqar Urban), adottata matul it-Tieni Konferenza bejn tliet partijiet AKP-Kummissjoni Ewropea-UN-Habitat li saret f'Kigali, ir-Rwanda, mit-3 sas-6 ta' Settembru 2013,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjon tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indiġeni, u l-Konvenzjoni dwar il-Popli Indiġeni u Tribali (nru 169) tal-1989 tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO),
- wara li kkunsidra l-Prinċipji għal Investiment Agrikolu Responsabbli li Jirrispetta d-Drittijiet, l-Għajxien u r-Riżorsi (PRAI), il-Linji Gwida Volontarji tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u tal-Agricoltura dwar il-Governanza Responsabbli tal-Pussess tal-Art, is-Sajd u l-Foresti fil-Kuntest tas-Sigurtà Alimentari Nazzjonali, u l-Qafas tal-Unjoni Afrikana u l-Linji Gwida dwar il-Politika tal-Art fl-Afrika (ALPFG),
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar l-Aġenda għall-Iżvilupp ta' Wara l-2015 biex jiġi inkluz objettiv dwar il-governanza tal-pussess tal-art għan-nisa u l-irġiel, u biex ikun rikonoxxut li n-nisa u l-bniet irid ikollhom, inter alia 'd-dritt ugwali biex ikunu proprjetarji ta' artijiet u assi oħra',

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2011 dwar qafas ta' politika tal-UE biex tinghata għajnuna lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex jaffaċċjaw l-isfidi relatati mas-sigurtà tal-ikel¹,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp u l-opinjoni tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A7-0118/2014),
- A. billi d-drittijiet għall-proprjetà jistgħu jiġu definiti bħala r-regoli li jirregolaw il-kundizzjonijiet li bihom il-partijiet interessati individwali, il-komunitajiet u l-atturi pubbliċi u privati jiksbu u jzommu aċċess għal assi tangibbli u mhux tangibbli permezz ta' dispożizzjonijiet ġuridici formali jew konswetudinarji; billi skont il-UN-Habitat, il-pussess tal-art, b'mod speċifiku, jista' jkun formali (liberu u frank, art miżmuma b'kera, kiri pubbliku u privat), konswetudinarju jew reliġjuż fl-orijini tiegħu; billi l-Linji Gwida tal-Politika tal-UE dwar l-Art jgħidu li d-drittijiet tal-art mhumiex dejjem limitati għal sjieda privata fis-sens strett tagħha, iżda jistgħu jirrikorru għal bilanċ bejn id-drittijiet u d-dmirijiet individwali, u regolamenti kollettivi f'livelli differenti;
- B. billi 1.2 biljun persuna madwar id-dinja jgħixu fi proprjetà li għaliha m² għandhomx drittijiet formali u jgħixu mingħajr djar permanenti jew aċċess għall-art; billi, b'mod partikolari, iktar minn 90 % tal-popolazzjoni rurali fl-Afrika sub-Saħarjana (li minnhom 370 miljun persuna huma kkunsidrati fqar) għandhom aċċess għall-art u għar-riżorsi naturali permezz ta' sistemi ta' pussess informali legalment mhux siguri;
- C. billi l-ġid totali extralegali u mhux reġistrat huwa stmat li huwa iżjed minn USD 9.3 triljun, li huwa 93 darba iżjed mill-ammont totali ta' għajnuna barranija mogħtija lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw f'dawn l-aħħar 30 sena;
- D. billi fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, il-proċess ta' reġistrazzjoni huwa mimli bi spejjeż għoljin, korruzzjoni u burokrazija ingombranti; billi r-reġistrazzjoni ta' negozju fil-Perù, pereżempju, tiegħu 265 ġurnata u tiswa USD 1,300, jew il-paga minima ta' kull xahar għal 31 darba; billi biex tinkiseb awtorizzazzjoni ġuridika biex tinbena dar fuq art tal-istat fil-Perù u jinkiseb titolu legali għal dik l-art, huma meħtieġa total ta' madwar 900 pass amministrattiv;
- E. billi, għalkemm l-MDG7 (Mira 11) – bl-għan li tittejjeb il-ħajja ta' 100 miljun persuna li jgħixu f'bassifondi sal-2020 – intlaħaq, in-numru ta' persuni li jgħixu f'dawn il-kundizzjonijiet (stmat għal 863 miljun fl-2012), f'termini assoluti, ikompli jikber; billi l-Programm UN-Habitat jistma li sa biljun persuna jgħixu f'bassifondi, u huwa maħsub li madwar tliet biljun persuna se jkun u jgħixu f'bassifondi sal-2050; billi l-Artikolu 11 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali jirrikonoxxi dritt universali għall-akkommodazzjoni u għat-titjib kontinwu tal-kundizzjonijiet tal-ġajxien;
- F. billi fiż-żoni rurali, madwar 200 miljun persuna (kwazi 20 % tal-faqar tad-dinja) m² għandhomx aċċess għal biżżejjed art biex jaqilghu l-ġajxien; billi l-art rurali qed

¹ ĠU C 56 E, 26.2.2013, p. 75.

issirilha diversi pressjonijiet, bħal tkabbir tal-popolazzjoni, konverżjoni tal-art, investimenti kummerċjali, degrad ambjentali minħabba nixfa, erożjoni tal-ħamrija u tnaqqis tan-nutrijenti, kif ukoll diżastri naturali u kunflitti; u billi l-iżgurar tad-drittijiet tal-art huwa meħtieġ biex tiġi promossa l-istabbiltà soċjali billi jitnaqqsu l-inċertezzi u l-kunflitti dwar l-artijiet;

- G. billi l-investituri privati u l-gvernijiet urew interess dejjem akbar fl-akkwist jew il-kiri fit-tul ta' porzjonijiet kbar ta' raba', l-iktar fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-Afrika u fl-Amerika Latina;
- H. billi 99 % tal-kunflitti kollha f'soċjetajiet ta' wara l-kunflitt u nazzjonijiet fragli – bħall-kunflitti fin-Niġerja, il-Gana, iż-Żimbabwe, l-Afrika t'Isfel, is-Somalja u d-Darfur – jistgħu fl-aħħar mill-aħħar jiġu kklassifikati bħala tilwim fuq l-art, u billi l-bini tal-istat ifisser li tinghata attenzjoni partikolari għall-iżgurar tal-pussess tal-art u governanza tal-art responsabbli għaċ-ċittadini;
- I. billi l-allokazzjoni arbitrarja tal-art minn awtoritajiet politiċi twassal għal korruzzjoni, nuqqas ta' sigurtà, faqar u vjolenza;
- J. billi l-kwistjonijiet ta' governanza tal-art huma marbuta mill-qrib mal-isfidi ewlenin tas-seklu 21, jiġifieri, is-sigurtà tal-ikel, l-iskarsezza tal-enerġija, it-tkabbir urban u demografiku, id-degrad ambjentali, it-tibdil fil-klima, id-diżastri naturali kif ukoll ir-riżoluzzjoni tal-kunflitti, jirrinforzaw il-ħtieġa li tinghata prijorità lil riforma komprensiva tal-art;
- K. billi madwar 1.4 biljun ettaru fid-dinja huma rregolati permezz ta' normi konswetudinarji; billi strutturi eżistenti tal-pussess tal-art fl-Afrika, fl-Asja u fl-Amerika Latina huma konsiderevolment differenti minn xulxin u l-arranġamenti lokali u konswetudinarji li żviluppaw, frank u liberu jew komunali, ma jistgħux jiġu injorati meta titwettag il-formalizzazzjoni tal-art;
- L. billi l-Konvenzjoni dwar l-Eliminazzjoni ta' Kull Forma ta' Diskriminazzjoni Kontra n-Nisa (CEDAW) tiddikjara li n-nisa u l-konjuġi għandu jkollhom drittijiet ugwali fir-rigward tal-pussess u l-akkwist tal-proprjetà; iżda, billi hafna drittijiet tar-reġim tal-pussess tal-art u l-proprjetà jiddiskriminaw kontra n-nisa, kemm formalment kif ukoll fil-prattika;
- M. billi f' bosta pajjiżi li qed jiżviluppaw, id-drittijiet tal-proprjetà tan-nisa, l-aċċess garantit għall-art u l-aċċess għat-tfaddil u l-kreditu mhumiex rikonoxxuti soċjalment; billi, peress li l-punt tat-tluq huwa minn bażi diskriminatorja, huwa partikolarment diffiċli għan-nisa li jasserixxu d-drittijiet tagħhom tal-proprjetà, u b'mod speċjali d-drittijiet tal-wirt, permezz tal-liġi;
- N. billi, b'mod partikolari, id-drittijiet tal-proprjetà tan-nisa fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw qed jinkisru permezz ta' frekwenza dejjem akbar ta' akkwisti ta' artijiet fuq skala kbira minn pajjiżi żviluppati għal finijiet kummerċjali jew strateġiċi, bħall-produzzjoni agrikola, is-sigurtà tal-ikel, u l-produzzjoni tal-enerġija u l-bijofjuwil; billi n-nisa spiss ma jkollhomx l-opportunità jiksbu l-għajnuna u r-rappreżentanza ġuridika biex jikkontestaw b'suċċess il-ksur tad-drittijiet tagħhom għall-proprjetà fil-pajjiżi li qed

jizviluppaw;

- O. billi huwa importanti li jinghataw drittijiet tal-art siguri ghan-nisa biex jitnaqqas il-faqar, minhabba r-rwol tan-nisa bhala produttori tal-ikel f-zoni rurali u periurbani u r-responsabbiltajiet taghhom biex jitimghu l-membri tal-familja; billi n-nisa, li jirrapprezentaw 70 % tal-bdiewa Afrikani, formalment ghandhom biss 2 % tal-art; billi programmi recenti fl-Indja, fil-Kenja, fil-Honduras, fil-Gana, fin-Nikaragwa u fin-Nepal sabu li l-unitajiet domestiċi mmexxija min-nisa ghandhom iktar sigurtà tal-ikel, kura tas-sahha ahjar u enfasi iktar qawwija fuq l-edukazzjoni minn unitajiet domestiċi mmexxija mill-irgiel;
- P. billi aktar minn 60 % tal-persuni li jsofru guh perenni huma nisa u bniet u, fil-pajjiżi li qed jizviluppaw, minn 60 sa 80 % tal-ikel jipproduċuh in-nisa¹,
- Q. billi huwa smat li madwar 370 miljun persuna indigena madwar id-dinja ghandhom relazzjoni spiritwali, kulturali, soċjali u ekonomika b-sahhitha mal-artijiet tradizzjonali taghhom, li t-tmexxija taghhom normalment hija bbażata fil-komunità;
- R. billi l-Artikolu 17 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem jirrikonoxxi d-drittijiet ta-kulhadd li jkun sid ta' proprjeta' kemm wahdu jew f-assocjazzjoni ma-ohrajn u li hadd m-ghandu jigi mcahhad mill-proprjeta' tieghu;
- S. billi l-aċċess għall-art għal persuni indigeni nghata forom specifiki ta' protezzjoni fil-Konvenzjoni nru 169 tal-ILO u d-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni;
- T. billi l-Artikolu 10 tad-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni jiggarantixxi d-dritt li ma jitnehhewx bil-forza mill-artijiet u t-territorji taghhom, u li l-ebda rilokazzjoni m-ghandha titwettag minghajr il-kunses infurmat, liberu u minn qabel tal-popli indigeni, u wara ftehim dwar kumpens gust u ekwu kif ukoll, fejn possibbli, bil-possibbiltà ta' ritorn;

Id-drittijiet tal-art, inklużi d-drittijiet għall-proprjeta', u l-holqien tal-gid

1. Jikkunsidra d-drittijiet ta' proprjeta' registrata u d-drittijiet tal-art sigura bhala l-katalizzatur għat-tkabbir ekonomiku, bil-kundizzjoni li din l-art tkun tista' tintuża bhala kollateral u ttejjeb l-aċċess għall-kapital, u għalhekk tistimola l-produttività u l-investment, filwaqt li tippromwovi wkoll l-koeżjoni soċjali u l-paċi;
2. Jenfasizza li l-iżgurar ta' drittijiet tal-art u ekwità akbar fl-aċċess għall-art jipprovdu bażi sigura għall-għajxien, opportunitajiet ekonomiċi, u f-zoni rurali, għall-produzzjoni tal-ikel tal-unitajiet domestiċi;
3. Jenfasizza l-fatt li, kif imheggeġ mill-UN-Habitat, minbarra l-attribuzzjoni tat-titoli individwali tal-art, għandha tiġi rikonoxxuta varjeta' ta' għazliet alternattivi ta' pussess, inkluż l-iżvilupp ta' sistemi ta' pussess konswetudinarju biex jitharsu ġuridikament

¹ Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agricoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO), Policy Brief No 5, Economic and Social Perspectives, Awwissu 2009.

id-drittijiet għall-artijiet li fuqhom jinbnew id-djar, għall-art agrikola u għar-riżorsi naturali;

4. Jenfasizza li s-sigurtà tal-pussess tal-art għas-sidien iż-żgħar, li jikkostitwixxu 95 % tas-sidien tal-art potenzjali f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, tistimula ekonomiji lokali, iżżid is-sigurtà tal-ikel, tnaqqas il-migrazzjoni u tnaqqas l-urbanizzazzjoni tal-bassifondi; jirrimarka li, pereżempju fl-Etjopja, fejn ġew introdotti d-drittijiet għall-proprjetà, il-produttività żdiedet sa massimu ta' 40 % għal kull ejker fuq tliet snin, minhabba din il-bidla biss¹;
5. Jinnota bi tħassib li t-tradizzjonijiet kulturali ta' spiss iħallu lin-nisa dipendenti fuq qraba rġiel għas-sigurtà tal-pussess tal-art u mingħajr protezzjoni ġuridika; jenfasizza l-obbligi internazzjonali tal-Istati Membri biex jiżguraw drittijiet soċjali, ekonomiċi u kulturali minimi, li jinkludu l-obbligu tal-gvernijiet li jiżguraw li l-ġestjoni tal-artijiet ma tkunx diskriminatorja, b'mod partikolari fir-rigward tan-nisa u l-fqar, u li ma tiksirx drittijiet oħra tal-bniedem;
6. Jenfasizza l-fatt li meta n-nies jingħataw is-setgħa li jieħdu deċiżjonijiet dwar ir-riżorsi proprji tagħhom, flimkien ma' dispożizzjonijiet formali dwar il-wirt, dan ihegġeġ is-sidien iż-żgħar biex jinvestu sostenibbilment fl-art tagħhom, jipprattikaw it-titriġ tal-art u l-irrigazzjoni, u jnaqqsu l-effetti tat-tibdil fil-klima; jinnota, f'dan ir-rigward, li studji wrew li unità domestika b'art kompletament sigura u trasferibbli huwa stmat li hija 59.8 % iżjed probabbli li tinvesti f'art imtarrġa minn waħda li għandha tiġi ridistribwita fir-raħal fil-ħames snin li ġejjin;
7. Jinnota li b'kuntratt ta' provenjenza ta' art persuna tista' tissellef flus b'rati tal-imgħax raġonevoli, li jistgħu jintużaw biex tiġi stabbilita u żviluppata impriża; jenfasizza li l-protezzjoni tad-drittijiet għall-proprjetà tista' tippromwovi ambjent ta' impriża kompetittiva fejn jista' jikber l-ispirtu imprenditorjali u innovattiv;
8. Jirrikonoxxi li l-isfida hija biex tingheleb id-dikotomija bejn il-legalità, il-leġittimità u l-prattiki billi jinbnew mekkanizmi tal-pussess tal-art ibbażati fuq normi komuni, li jibdeu mir-rikonoxximent tad-drittijiet eżistenti, filwaqt li jiġi aċċertat li l-irġiel u n-nisa, kif ukoll il-komunitajiet vulnerabbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, għandhom drittijiet siguri fuq artijiet u assi, u li huma kompletament protetti kontra interessi vestiti li jistgħu jissekwestraw l-proprjetà tagħhom;
9. Jenfasizza l-fatt li rieda politika soda għal strateġija għall-iżvilupp fit-tul u l-implimentazzjoni ta' prinċipji ewlenin ta' governanza tajba – l-istat tad-dritt, it-trasparenza, ir-responsabbiltà, il-partecipazzjoni, l-effikaċja, l-effiċjenza, l-ekwità u l-inkluzjoni – huma prerekwiziti essenzjali għal riforma li tirnexxi fil-pussess tal-art;
10. Jikkundanna bil-qawwa l-prattika tal-akkapparrar tal-art li, b'mod illegali, b'mod partikolari billi l-fqar tal-kampanji u l-popolazzjoniet Nomadi tradizzjonali jgarrbu espropriu illegali mingħajr kumpens adegwat; jenfasizza l-fatt li mill-inqas 32 miljun ettaru fid-dinja kollha kienu parti minn 886 ftehim transnazzjonali ta' din ix-xorta

¹ USAID Ethiopia, <http://ethiopia.usaid.gov/programs/feed-future-initiative/projects/land-administration-nurture-development-land>

dwar art fuq skala kbira bejn l-2000 u l-2013¹; jenfasizza l-fatt li ċ-ċifra x aktarx tirrappreżenta sottovalutazzjoni sinifikanti tan-numru preċiż ta ftehimiet ta artijiet kbar konklużi;

11. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jieħdu kont, fil-politiki tagħhom ta' għajjnuna għall-iżvilupp, tal-proċessi ta' akkwist ta' artijiet fuq skala kbira mill-investituri tal-pajjiżi żviluppanti fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod partikolari fil-kontinent Afrikan, li qed jaffettwaw lill-bdiewa lokali u li għandhom impatt devastanti fuq in-nisa u t-fal, bl-għan li n-nisa u t-fal ikunu mharsa mit-tifqir, mill-karestija u t-tkeċċija furzata mill-villagġi u l-artijiet tagħhom;
12. Ifakkar li meta d-drittijiet tal-art ma jkunux siguri u l-governanza tkun dgħajfa, dawn iġibu riskji għolja għall-komunitajiet lokali fir-rigward tan-nuqqas ta' sigurtà tal-ikel, bħar-riskju ta spustament u ta żgumbrament ta' bdiewa u rgħajja; ihegġegħ lill-Istati Membri jappoġġjaw, f'dan ir-rigward, il-kapaċità nazzjonali tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex isahhu s-sistema ta governanza tagħhom;
13. Jenfasizza l-fatt li kemm il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi kif ukoll il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali jirrikonoxxu d-dritt għall-awtodeterminazzjoni, definit bħala d-dritt tan-nies kollha li jiddisponu b'mod liberu mill-ġid naturali u r-riżorsi tagħhom, u t-tnejn jistipulaw li l-ebda persuna ma tista' tiġi mcaħħda mill-mezzi ta sussistenza tagħha stess; jenfasizza, f'dan il-kuntest, li n-negożjar ta kirjiet u akkwisti ta' artijiet fuq skala kbira għandhom jirriflettu b mod xieraq id-dritt għall-iżvilupp, il-partecipazzjoni adegwata u infurmata tal-komunitajiet lokali kkonċernati bil-kirjiet jew mill-akkwist ta' artijiet u r-responsabbiltà fl-użu tad-dhul, li għandha tibbenefika minnu l-popolazzjoni lokali;
14. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jeżaminaw, permezz tan-NU, l-impatt li tali akkwisti għandhom fuq id-deżertifikazzjoni tal-art agrikola, fuq it-telf tad-drittijiet tan-nisa għal residenza u għal aċċess għall-proprjetà, b'referenza partikolari għal nisa li huma wehidhom u dawk li huma l-kap tal-familja, fuq is-sigurtà tal-ikel u fuq il-mezzi ta' għajxien tagħhom u ta' wliedhom u tal-persuni li jiddependu fuqhom;

Pjan direzzjonali biex ikunu żgurati d-drittijiet tal-art, inklużi d-drittijiet għall-proprjetà, u governanza tal-art sostenibbli f'dinja li qed tiżviluppa

15. Jenfasizza l-fatt li r-riforma tal-artijiet tirrikjedi flessibbiltà, imfassla skont il-kundizzjonijiet lokali, soċjali u kulturali, bħal forum tradizzjonali ta' pussess tribali, u għandha tkun iffukata fuq l-għoti tas-setgħa lil dawk li huma l-iżjed vulnerabbli;
16. Jenfasizza l-fatt li l-koeżistenza ta reġimi konswetudinarji tal-artijiet u ta' mudelli kolonjali imposti jirrappreżentaw wahda mir-raġunijiet ewlenin għan-nuqqas ta' sigurtà tal-art endemika f pajjiżi li qed jiżviluppaw; jenfasizza, f'dan il-kuntest, li huwa imperattiv li tiġi rikonoxxuta l-legittimità ta arrangamenti konswetudinarji ta pussess tal-art li jipprovdu drittijiet statutorji għal individwi u komunitajiet u jipprevjenu esproprji u abbużi ta drittijiet tal-art, li huma prevalenti b'mod speċjali fost il-komunitajiet Afrikani u l-popolazzjonijiet indigeni kbar fl-Amerika Latina;

¹ <http://www.landmatrix.org/get-the-idea/global-map-investments/>

17. Jenfasizza li r-regolamentazzjoni tas-sigurtà tal-pussess tal-art għal nies li jokkupaw art urbana għandha effett sinifikanti fuq l-investment residenzjali, bi studji li juru r-rata tar-rinnovament tad-djar tiżdied b'iktar minn 66 %;
18. Jenfasizza li r-riforma dwar il-pussess tal-art għandha tibda bi ġbir ta' dejta preċiża dwar l-art u bl-għoti sistematiku ta' titli permezz ta' mapep katastali bl-użu ta' teknoloġiji bi spejjeż baxxi, bħat-teknoloġiji mobbli, strumenti ta' monitoraġġ GPS, GPRS u GIS; jitlob ftuħ sħiħ u jhegġeġ l-iżvilupp u l-qsim reġjonali ta' sistemi ta' informazzjoni ġeografika, inkluż l-immagini satellitari u mill-ajru, filwaqt li jitqiesu teknoloġiji għall-immappjar parteċipattiv; jifrah lir-Rwanda tal-progress li għamlet fir-rigward tad-dejta tal-art, li ppermetta r-reġistrazzjoni tal-art kollha tal-pajjiż fi żmien notevolment qasir;
19. Iwissi kontra l-applikazzjoni ta' approċċ ta' universalità biex tinkiseb is-sigurtà tal-artijiet; jenfasizza l-fatt li s-servizzi formali tal-amministrazzjoni tal-artijiet huma l-iktar effikaċi meta jiġu pprovduti fil-livell lokali; huwa tal-fehma li t-twettiq effettiv ta' drittijiet tal-art siguri jistgħu għalhekk jiddependu fuq ir-riforma ta' aġenziji ċentralizzati statali tal-artijiet bil-ħsieb li r-responsabbiltajiet jingħataw lill-istituzzjonijiet lokali u konswetudinarji; iqis li r-reġistrazzjoni tal-art tista' titjeb permezz tal-kompjuterizzazzjoni tar-reġistri tal-artijiet u tas-sistemi katastali;
20. Ifakkar li l-agrikoltura tibqa' għajn fundamentali ta' għajxien, sussistenza u sigurtà tal-ikel għal komunitajiet rurali; jinnota, madankollu, li l-art rurali qed issirilha pressjonijiet multipli minħabba t-tkabbir tal-popolazzjoni, il-konverżjoni tal-art, l-investimenti kummerċjali, id-degrad ambjentali minħabba nixfa, l-erożjoni tal-ħamrija u t-tnaqqs tan-nutrijenti, kif ukoll id-diżastri naturali u l-kunflitti; jemmen, f'dan il-kuntest, li l-iżgurar tal-pussess tal-art għal komunitajiet rurali huwa essenzjali biex jintlahqu l-għanijiet ta' żvilupp tal-millennju (MDGs); huwa tal-opinjoni li firxa ta' strumenti politiċi jistgħu jgħinu biex jiġu indirizzati dawn l-isfidi, u għandhom jiġu adattati biex jinkisbu kundizzjonijiet lokali;
21. Jemmen li l-uffiċjali tal-gvern għandhom l-ewwel jidentifikaw dawk is-sistemi ta' ġestjoni u pussess tal-art li diġà jeżistu u, imbagħad, għandhom jibnu fuq dawn is-sistemi għall-benefiċċju tal-fqar u tal-gruppi vulnerabbli;
22. Għandu fiduċja li d-deċentralizzazzjoni tal-amministrazzjoni tal-art tagħti s-setgħa lill-komunitajiet lokali u lill-individwi, u jiġbed l-attenzjoni għall-ħtieġa li jiġu eliminati Prattiki korrotti imposti minn mexxejja lokali permezz ta' ftehimiet milħuqa ma' investituri barranin u kwalunkwe talbiet għal porzjonijiet individwali ta' art mhux reġistrata;
23. Jenfasizza li kwalunkwe bidla fl-użu tal-art għandha ssir biss bil-kunsens liberu, minn qabel u infurmat tal-komunitajiet lokali kkonċernati; ifakkar li l-persuni indigeni ngħataw forom speċifiċi ta' protezzjoni tad-drittijiet tagħhom fuq l-art fil-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt internazzjonali; jinsisti li, f'konformità mad-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni, l-istati għandhom jipprovdu mekkanizmi effikaċi għall-prevenzjoni u r-rimedju għal kwalunkwe azzjoni li għandha l-għan jew l-effett li tespropria popli indigeni mill-artijiet, mit-territorji jew mir-riżorsi tagħhom;

24. Jinnota li l-proporzjon limitat ta' art li huwa rreġistrat fl-Afrika (10 %) huwa rreġistrat permezz ta' sistemi żbaljati u antikwati; jenfasizza l-fatt li, skont l-estimi tal-Bank Dinji¹, is-27 ekonomija li mmodernizzaw ir-reġistri tagħhom fl-aħhar seba' snin qatgħu l-hin medju għat-trasferiment tas-sjieda tal-proprjetà bin-nofs, u b'hekk ziedu t-trasparenza, naqqsu l-korruzzjoni u ssemplifikaw il-ġbir tad-dhul; jenfasizza li politika ta' żvilupp ta' prijorità għolja għandha tkun waħda li tistabbilixxi u ttejjeb ir-reġistri tal-artijiet fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
25. Ifakkar li s-sigurtà tal-pussess tal-art tista' tiġi salvagwardata f'diversi forum, sakemm id-drittijiet tal-utenti tal-artijiet u s-sidien ikunu ċari: ifakkar li minbarra t-titoli formali, is-sigurtà tista' tinkiseb permezz ta' kuntratti ċari ta' kiri fit-tul, jew rikonoxximent formali ta' drittijiet konswetudinarji u insedjamenti informali, b'mekkaniżmi aċċessibbli u effikaċi għas-soluzzjoni tat-tilwim; jitlob lill-UE tagħti l-appoġġ tagħha lil programmi ta' żvilupp ta' kapacità u taħriġ fil-ġestjoni tal-artijiet, bl-għan li jiġu żgurati d-drittijiet tal-art għall-gruppi fqar u vulnerabbli, anke permezz ta' sħarriġ katastali, reġistrazzjoni, u sforzi sabiex jiġu mghammra istituzzjonijiet edukattivi f'pajjiżi li qed jiżviluppaw;
26. Jistieden lill-UE ssahha il-kapaċità tal-qrati f'pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex dawn jinfurzew il-liġi tal-proprjetà b'mod effikaċi, jirrisolvu tilwimiet dwar l-art u jimmaniġġjaw esproprji bħala parti minn approċċ olistiku mmirat biex jikkonsolida s-sistemi ġudizzjarji u l-istat tad-dritt;
27. Jistieden lill-UE tappoġġja lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-implimentazzjoni tar-riformi tal-art tagħhom, b'mod partikolari, sabiex jipromwovu l-partecipazzjoni tal-partijiet interessati kollha, u flimkien ma' programmi ta' sensibilizzazzjoni, sabiex id-drittijiet tal-partijiet kollha involuti, b'mod speċjali tal-fqar u l-vulnerabbli, jiġu rispettati b'mod sħiħ; jikkwota l-eżempju tal-Madagaskar u tal-uffiċċji tal-artijiet lokali, fejn inizjattivi sempliċi u lokali ffaċilitaw bil-kbir ir-reġistrazzjoni ta' titoli tal-artijiet;
28. Jenfasizza l-fatt li l-holqien ta' politiki fiskali sodi f'pajjiżi li qed jiżviluppaw permezz tat-tisħiħ tar-reġistrazzjoni tal-art u d-delineazzjoni ta' funzjonijiet ta' valutazzjoni jzidu b'mod sinifikanti d-dhul annwali fuq tranżazzjonijiet tal-art, bħal fit-Tajlandja fejn żdied b'sitt darbiet fuq perjodu ta' 10 snin;
29. Jitlob lill-UE tagħti għajnuna b'saħħitha lil sidien li nġhatilhom din is-setgħa ġdida sabiex jinvestu, permezz ta' mekkaniżmi ta' appoġġ awżiljarji, f'taħmir ġdid, filwaqt li jiffaċilitaw it-trasferiment tat-teknoloġija u t-taħriġ ta' sidien tal-art godda fl-użu ta' tekniki innovattivi u tal-aħjar Prattiki;
30. Jindika li r-rikonoxximent formali tad-drittijiet tal-art għan-nisa ma jinvolvi awtomatikament l-implimentazzjoni effikaċi ta' dawk id-drittijiet; jitlob lill-UE tagħti attenzjoni partikolari fil-programmi tagħha ta' riformi tal-artijiet għall-vulnerabbiltà tan-nisa għall-bidliet fl-istruttura tal-familja, il-grad li għalih in-nisa jistgħu jinforzaw id-drittijiet tagħhom kif ukoll biex tiżgura li fil-prattika, il-kuntratti tal-unitajiet domestiċi jkollhom l-ismijiet taż-żewġ konjuġi fuq it-titolu tal-art;

¹ 2012b. Doing Business 2012: Doing Business in a More Transparent World (Negozju 2012: Negozju f'Dinja Aktar Trasparenti), Washington DC Bank Dinji.

31. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw, fil-politiki tagħhom ta' żvilupp u dawk umanitarji, li l-pajjiżi li qed jiżviluppaw jintroduċu miżuri leġislattivi maħsuba għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi u l-prevenzjoni tad-diskriminazzjoni fir-rigward tad-drittijiet għall-proprjetà bbażati fuq l-etniċità, ir-razza u l-istat ċivili u jindirizzaw kif ser inehhu r-restrizzjonijiet soċjali, politiċi u kulturali sinifikanti fl-akkwist tad-drittijiet tal-art;
32. Jitlob li d-delegazzjonijiet tal-UE fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw jimmonitorjaw id-drittijiet tal-proprjetà tan-nisa biex jiżguraw li mhux qed jinkisru, u b'hekk iħarsu lin-nisa mir-riskju ta' faqar u esklużjoni soċjali;
33. Jitlob lill-UE tappoġġja l-isforzi tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw fir-riforma tas-swieq tal-kiri tal-art biex jipprovdu aċċess għall-art lill-fqar u jippromwovu t-tkabbir, filwaqt li jevitaw restrizzjonijiet eċċessivi fuq is-swieq tal-kiri;

Tqeghid tad-drittijiet tal-art, inklużi d-drittijiet għall-proprjetà, fil-qalba tal-politika tal-iżvilupp tal-UE

34. Jenfasizza l-fatt li akkwisti ta' art fuq skala kbira huma konsegwenza diretta, fost affarijiet oħra, ta' governanza ta' art batuta f-pajjiżi li qed jiżviluppaw; jenfasizza li l-ghoti tas-setgħa lil individwi u komunitajiet permezz ta' drittijiet ta' proprjetà ċari u siguri jiftaħ arrangamenti kuntrattwali għall-iskrutinju u jevita l-akkapparrar tal-art; jenfasizza li l-ghajnuna tal-UE għandha tikkontribwixxi biex tinbena l-kapaċità istituzzjonali meħtieġa għall-ghoti ta' drittijiet tal-art sigura, biex jiġu indirizzati t-tiftix ta' kera, l-inerzja burokratika kif ukoll il-prattiki korrotti u mhux responsabbli;
35. Ifaħhar il-parteciġazzjoni tal-UE f'inizjattivi globali b'rabta mal-artijiet; jenfasizza l-fatt li, bhala l-attur dinji ewlieni fl-iżvilupp, l-UE għandha l-kapaċità li ttejjeb l-approċċ tagħha li attwalment huwa limitat f'termini kemm ta' ambitu kif ukoll ta' viżibbiltà, bl-ghan li jiġi indirizzat il-pussess tal-art;
36. Jinnota li flimkien mat-titjib tas-sistemi tad-drittijiet tal-proprjetà fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, l-UE għandha timmira li tiżgura li n-nies ikollhom aċċess għall-protezzjoni soċjali u għall-iskemi ta' assigurazzjoni sabiex iħarsu l-ghajxien tagħhom u jipproteġu l-assi tagħhom f'każ ta' diżastru jew xokk;
37. Jirrakkomanda li jsir aġġornament tal-Linji Gwida tal-UE dwar il-Politika dwar l-Art tal-2004 b'koordinament mal-Istati Membri sabiex jiġu vvalutati l-isfidi attwali għall-pussess u tingħata assistenza fl-implimentazzjoni ta' teknoloġiji ġodda bi spejjeż baxxi fl-immappjar u l-amministrazzjoni tal-art;
38. Jitlob l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida Volontarji għall-Governanza Responsabbli tal-Pussess tal-Art, is-Sajd u l-Foresti;
39. Ihegġeg lill-Kummissjoni tistabbilixxi intestatura baġitarja definita b'mod ċar għad-drittijiet tal-proprjetà, li taqleb minn perspettiva ta' skala żghira għal riforma ta' governanza tal-art fit-tul, bl-ghan li jiġi standardizzat il-pussess tal-art;
40. Jenfasizza li l-isfida biex jiġu pprovduti drittijiet tal-art siguri għal persuni spustati u

rifugjati x¹ aktarx tizzied minhabba l-pressjonijiet tat-tibdil fil-klima; iheggeg lill-UE, f'dan ir-rigward, iżżid l-assistenza tagħha għall-inkluzjoni tad-drittijiet tal-artijiet fir-reazzjonijiet umanitarji u ta' żvilupp għad-dizastri jew għal kunflitti ċivili, fejn il-politiki dwar l-art għandhom jiggarrantixxu drittijiet tal-art siguri għal gruppi etniċi, soċjali jew generazzjonali differenti b¹ mod ekwu;

41. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jagħtu s-setgħa lin-nisa fid-drittijiet u fl-aċċess tagħhom għall-art, il-wirt, l-aċċess għall-kreditu u t-tfaddil f'sitwazzjonijiet ta' wara kunflitt, b'mod speċjali f'pajjiżi fejn id-drittijiet għall-proprjetà tan-nisa mhumiex inforzabbli legalment u mhumiex rikonoxxuti soċjalment, u fejn il-liġijiet ippreġudikati fuq bażi ta' sessi, l-attitudnijiet tradizzjonali lejn in-nisa, u l-ġerarkiji soċjali ddominati mill-irġiel johlqu ostakli biex in-nisa jiksbu drittijiet indaqs u ġusti; jistieden lill-UE tippromwovi l-involviment tal-Organizzazzjoni tan-NU għan-Nisa li għadha kif ġiet stabbilita f'din il-kwistjoni;
42. Jilqa¹ l-Inizjattiva għat-Trasparenza tal-Art, immedija mill-G8 f'Ġunju 2013 abbażi tal-Inizjattiva għat-Trasparenza tal-Industriji Estrattivi u r-rikonoxximent tal-fatt li t-trasparenza fir-rigward tal-pussess ta¹ kumpaniji u art, flimkien mad-drittijiet għall-proprjetà siguri u istituzzjonijiet b¹ saħħithom, huma kruċjali għat-tnaqqis tal-faqar; jenfasizza, madankollu, li jeħtieġ li jiżiedu l-isforzi biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni effiċjenti tar-riforma tal-art;
43. Jirrakkomanda li d-drittijiet tal-proprjetà u s-sigurtà tal-pussess tal-art għal kulhadd għandhom ikunu inklużi bħala objettiv fl-aġenda ta¹ żvilupp ta¹ wara l-2015, bil-ħsieb ta' ġestjoni tajba tal-art bħala ċ-ċavetta għall-miri tal-MDGs u l-qerda tal-faqar;
44. Jirrakkomanda li jiġi żviluppat mekkanizmu ta' kontabilità legali predominanti taħt in-Nazzjonijiet Uniti bl-għan espress li tiġi appoġġjata r-riforma tal-art, immonitorjata l-governanza tal-art b' mod trasparenti u responsabbli u li l-istati jiġu mhegġa jirrispettaw u jsegwu talbiet b¹ rabta mal-art magħmula minn individwi u komunitajiet;
45. Jafferma mill-ġdid l-impenji tal-UE biex tnaqqas il-faqar fid-dinja kollha fil-kuntest tal-iżvilupp sostenibbli, u jtenni li l-UE għandha tinkludi kunsiderazzjoni qawwija tal-ġeneri fil-politiki u l-prattiki kollha tagħha fir-relazzjonijiet tagħha mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw¹;
46. Jenfasizza l-fatt li huwa necessarju li jissahħu l-politiki biex l-aċċess tan-nisa għall-proprjetà fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw jitqieghed fuq l-istess livell bħal dak tal-irġiel; huwa tal-fehma li dan għandu jitqies fil-programmi tal-pajjiżi u jeħtieġ li jkun akkumpanjat mill-mekkanizmi meħtieġa ta' appoġġ finanzjarju (bħat-tfaddil, il-kreditu, l-ghotjiet, il-mikrokreditu u l-assigurazzjoni); jemmen li dawn il-politiki msaħħa se jirriżultaw fl-ghoti ta' setgħa lin-nisa u l-NGOs u jippromwovu l-intraprenditorija tan-nisa; iqis li se jtejbu l-litterizmu ġuridiku u finanzjarju tan-nisa, jappoġġjaw l-edukazzjoni tal-bniet, iżidu t-tixrid ta' informazzjoni u l-aċċess għaliha u jistabbilixxu servizzi ta' għajjnuna legali u taħriġ dwar is-sensittività fir-rigward tas-sessi għall-fornituri tas-servizzi finanzjarji;

¹ GU C 46, 24.2.2006.

47. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex, fil-hidma tagħhom ta' żvilupp, jippromwovu b'mod attiv l-impreditorija u d-drittijiet għall-proprjetà tan-nisa, bhala parti mill-proċess ta' titjib tal-indipendenza tan-nisa minn żewġhom u t-tishiġ tal-ekonomiji ta' pajjiżhom;
48. Ifakkar li l-15 ta' Ottubru hu l-Jum Internazzjonali tan-Nisa Rurali u jistieden lill-Unjoni Ewropea u lill-Istati Membri jippromwovu kampanji ta' sensibilizzazzjoni fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;

*

* *

49. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Gvernijiet u l-Parlamenti tal-Istati Membri, lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-President tal-Bank Dinji, lill-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja, lill-Assemblea Parlamentari Ewro-Latinamerikana u lill-Assemblea Parlamentari Kongunta Afrika Karibew Paċifiku - Unjoni Ewropea.

Or. en